ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΠΙΚ 253**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**Από το 5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επικοινωνία, παραπληροφόρηση και ψευδείς ειδήσεις		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	Ειδίκευσης
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να μπορούν:
α) να γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις σχετικά με τις έννοιες παραπληροφόρηση και ψευδείς ειδήσεις
β) να κατανοούν τη διαφορά των εννοιών και των ερευνητικών μεθόδων
γ) να αναλύουν κριτικά τα συμπεράσματα ερευνών σε συνάρτηση με τη μεθοδολογία τους
δ) να αναπτύσσουν συνθετική και κριτική σκέψη κατά την εξήγηση σχετικών θεμάτων και κατά την απάντηση σχετικών ερωτημάτων στις εξετάσεις του μαθήματος.

Γενικές Ικανότητες
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο

Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Λήψη αποφάσεων	
Αυτόνομη εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Ομαδική εργασία	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*……*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*Άλλες…*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*…….*

Κατανόηση θεωρητικών προσεγγίσεων και ερευνητικών συμπερασμάτων.
Κριτική ανάλυση της γνώσης, του λόγου και της κοινωνικής εμπειρίας.
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και ετερότητας.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εκκινώντας από την θεωρητική αρχή ότι η πραγματικότητα γίνεται αντιληπτή μέσω του λόγου, συνεπώς ότι κάθε γεγονός και κάθε είδηση επιτρέπει διαφορετικές προσεγγίσεις και ερμηνείες, η έννοια της δημοσιογραφικής αντικειμενικότητας έχει αμφισβητηθεί. Στη θέση της, χρησιμοποιούνται όροι όπως ακρίβεια, εντιμότητα, αποστασιοποίηση, ουδετερότητα, και πολυφωνία. Ωστόσο, η εσκεμμένη παραποίηση μιας είδησης, η συστηματικά μονόπλευρη ενημέρωση και η εκούσια ή ακούσια μετάδοση ανακριβών ή καθόλα κατασκευασμένων πληροφοριών εμπίπτουν σε μια κατηγορία επικοινωνιακών πράξεων που περιγράφονται με τους όρους: παραπληροφόρηση, προπαγάνδα, ψευδείς ειδήσεις. Το μάθημα θα επιχειρήσει να διαχωρίσει τις έννοιες αυτές και τις προϋποθέσεις τους, να εξετάσει τις μεθόδους εφαρμογής τους και να διερευνήσει τα χαρακτηριστικά τους στο επίπεδο του λόγου. Η διάφοροι τύποι παραπληροφόρησης θα μελετηθούν σε συνάρτηση με το ιστορικό πλαίσιο, την εξέλιξη των ΜΜΕ και των ενημερωτικών πρακτικών, καθώς και τις ιδιαιτερότητες της διαδικτυακής επικοινωνίας. Θα εξεταστούν τόσο οι διάφορες μορφές προκατάληψης (bias) και τα πολιτικά ή υλικά κίνητρα προσφυγής σε τέτοιες πρακτικές, όσο και η εναρμόνιση των ψευδών ειδήσεων με κυρίαρχες αντιλήψεις και διαδεδομένα στερεότυπα, ως παράμετροι που τις καθιστούν πειστικές στο κοινό.

(4). ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	**E-learn (moodle) για ανάρτηση υλικού μελέτης, βιβλιογραφίας και επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες**

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη & Ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>86</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></table>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτές εξετάσεις (ή προφορική εξέταση σε περίπτωση που απαιτείται με ιατρικό πιστοποιητικό δυσλεξίας) - Ερωτήσεις ανάπτυξης και σύνθεσης - Κριτήρια αξιολόγησης: α) γνώση και κατανόηση των θεμάτων που διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, β) επίπεδο γενικών γνώσεων, συγκρότηση, γλωσσική έκφραση, γ) παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα.

(5.) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

BLOCH Marc, *Ψευδείς ειδήσεις σε καιρό πολέμου: Σκέψεις ενός ιστορικού*, Τρίκαλα, Επέκεινα, 2014.

DURANDIN Guy, *L'information, la désinformation et la réalité*, Paris, PUF, 1993.

FERRO Marc, *L'information en uniforme. Propagande, désinformation, censure, et manipulation*, Paris, Ramsay, 1991.

ΚΟΜΝΗΝΟΥ Μαρία (επιμ.), *Δημόσια σφαίρα σε κρίση. Πώς και γιατί παραβιάζεται η δεοντολογία στα ΜΜΕ (2009-2016)*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2017.

LAZER, Baum, Benkler, Berinsky, Greenhill, Menczer, Metzger, Nyhan, Pennycook, Rothschild, Schudson, "The science of fake news", *Science*, 359 (6380), 2018, pp. 1094-1096.

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Στέλιος, Κομνηνού Μαρία (επιμ.), *Ζητήματα δημοσιογραφικής δεοντολογίας*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1999.

ΠΟΥΛΑΚΙΔΑΚΟΣ Σταμάτης, *Προπαγάνδα και Δημόσιος λόγος. Η παρουσίαση του μνημονίου από τα ελληνικά ΜΜΕ*, Αθήνα 2013, Da Vinci.

ΣΚΟΥΛΑΡΙΚΗ Αθηνά, «Ο δημόσιος λόγος για το έθνος με αφορμή το Μακεδονικό (1991-1995): πλαίσιο, αναπαραστάσεις και ΜΜΕ», στο Μ. Κοντοχρήστου (επιμ.), Ταυτότητα και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας στη σύγχρονη Ελλάδα, Αθήνα, Παπαζήσης, 2007, σελ. 61-103.

SKOULARIKI Athena, «Conspiracy theories before and after the Greek crisis: Discursive patterns and political use of the "enemy" theme», *Επιστήμη και Κοινωνία*, τχ. 37, Χειμώνας 2018, σελ. 73-108.

ΤΣΟΜΣΚΥ Νόαμ, *Προπαγάνδα και κοινός νους*, Αθήνα 2003, Λιβάνης.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: